

◆ بۆ يه‌که‌مجار له مۆزوي وه‌زاره‌تی په‌روه‌ده، هه‌ریمی کوردستان به‌شدار ده‌بیت له هه‌لسه‌نگاندنه نۆده‌وله‌تیبه‌کان، به‌گۆته‌ی پلانی ستراتیژی وه‌زاره‌تی په‌روه‌ده له‌هموو ئاسته‌کان کار ده‌که‌ین بۆ ئه‌وه‌ی سیستمی په‌روه‌ده و فێربوون رێکخستنه‌وه‌یه‌کی بونیاده‌رانه‌ی بۆ به‌که‌ین. به‌خۆشچالییه‌وه‌ تیمی وه‌زاره‌تی په‌روه‌ده به‌سه‌ره‌یه‌شتی به‌رێژ "شیلان خلیل جنید"، به‌رێوه‌یه‌ری گشتیی پلاندانانی په‌روه‌ده‌یی وه‌زاره‌ت، له‌ ئیستادا هه‌موو هه‌وله‌کانیان چڕ کردۆته، ته‌نانه‌ت له‌ رۆژانی پشووشدا، له‌به‌رێوه‌یه‌راره‌تی گشتیی پلاندانانی په‌روه‌ده‌یی و به‌رێوه‌یه‌راره‌تی گشتیی تاقیکردنه‌وه‌کان و به‌رێوه‌یه‌راره‌تی گشتیی په‌روه‌ده‌ی پارتیگا و ئیداره‌ سه‌ره‌خۆگان بۆ یه‌که‌مین به‌شداریکردنی کوردستان له‌ هه‌لسه‌نگاندنی تیمس- TIMSS.

هه‌لسه‌نگاندنی (تیمس- TIMSS) چیه‌؟
 کۆمه‌له‌ی نۆده‌وله‌تی بۆ هه‌لسه‌نگاندنی ده‌ستکه‌وته‌ په‌روه‌ده‌یه‌یه‌کان که ناسراوه‌IAE، که کۆمه‌له‌یه‌کی سه‌ره‌خۆیه و ئۆفیس سه‌ره‌کی له‌ هۆلندا، له‌ سالی ۱۹۹۵ وه‌ بۆ هه‌ر چوار سال جارێک هه‌لسه‌نگاندنی گشتگیر نه‌جامده‌دات، که تیايدا ئاراسته‌ جیهانییه‌کان سه‌باره‌ت به‌ پرۆگرامی بیرکاری و زانست هه‌لده‌سه‌نگینن وه‌ک پێوه‌رتک بۆ دیاریکردنی ئاستی سیستمی په‌روه‌ده و فێرکاری، تیمس هاوکاری بربار به‌ده‌ستان و مامۆستایان ده‌بیت سه‌باره‌ت به‌کارایی شیوازه‌کانی فێربوون و زینگی فێرکاری.
 تیمس به‌کێکه‌ له‌ پێشکه‌وتوترین هه‌لسه‌نگاندنه‌کان که ئێمه‌ وه‌ک هه‌ریمی کوردستان یه‌که‌مجاره‌ به‌شدار ده‌بین که له‌ ۱۵ و ۱۶ و ۱۷ ی ئهم مانگه‌ له‌ پرۆسه‌که‌دا (۴۵۰۳) قوتابی به‌شدارن له‌ (۱۶۶) قوتابخانه‌ له‌ سه‌رتاسه‌ری هه‌ریمی کوردستان، (۱۶۶) به‌رێوه‌یه‌ر و (۱۶۶) به‌رێوه‌یه‌ری هه‌لسه‌نگاندن و (۱۶۶) راپرسی قوتابخانه‌ و (۳۳۲) راپرسی مامۆستایانی بیرکاری و زانست و (۳۳۲) مامۆستای چاودێر که نابیت پسۆریان بیرکاری و زانست بیت به‌شدار ده‌بن، له‌گه‌ل ئه‌وه‌شدا (۴۵۰۳) خێزان به‌شدار ده‌بن له‌ راپرسی دایگان و باوکان. هه‌موو ئه‌و ناوه‌نده‌ی خۆتندن و داتا‌یانه‌ هه‌یجان وه‌زاره‌تی په‌روه‌ده‌ ده‌ستنیشان نه‌کردوون، به‌لکو وه‌زاره‌ت ته‌نها داتای ناوی قوتابخانه‌کانی خستۆته‌ته‌ به‌ر ده‌ست لایه‌تی تاییه‌تمه‌ندی ده‌ره‌کی و ئه‌وان برباریان داوه‌ له‌ چ قوتابخانه‌یه‌ک ئه‌و هه‌لسه‌نگاندنه‌ ده‌که‌ن.

دلخۆشم بۆ یه‌که‌مجار که کوردستان به‌کۆدی (krd)، به‌شداره‌ له‌ پرۆسه‌یه‌کی گرنگی هه‌لسه‌نگاندنی نۆده‌وله‌تی که چن‌دین ولاتی خاوه‌ن سیستمی په‌روه‌ده‌ی ئاست باشی وه‌ک (هۆلندا، ئەمریکا، ژاپۆن، به‌لژیکا، که‌نه‌دا، ئیسپانیا، سوید، قه‌ته‌ر، ئیمارات، ئەلمانیا، نه‌روێژ، قه‌ندا، فه‌ره‌نسا، کۆریای باشور)، و چ‌ندان ده‌وله‌تی دیکه‌ به‌شدارن و گرنگی پێده‌ده‌ن که زیاتر له‌ (۶۶) ده‌وله‌ت به‌شداره‌، له‌ مانگی دیسه‌مه‌یه‌ری ۲۰۲۴ راپۆرتی ده‌رئه‌نجامی هه‌لسه‌نگاندنه‌کان راده‌گه‌یه‌ن‌دریت و ده‌درێنه‌وه‌ به‌شداربوان.
 له‌ کۆتایدا سوپاسی رێزدار سه‌رۆکی حکومه‌تی هه‌ریمی کوردستان، به‌رێژ کاک مه‌سرور بارزانی ده‌که‌م که به‌په‌رۆشه‌وه‌ هه‌موو ئاسانکارییه‌کی کرد بۆ به‌شداریکردنی کوردستان و بودجه‌ی پێویستی به‌شداري کوردستانی دابین کرد چ بۆ ئهم هه‌لسه‌نگاندنه‌ چ بۆ هه‌لسه‌نگاندنی "PISA" که له‌سالی ۲۰۲۵ نه‌جامده‌رت.

ئالان حه‌مه‌ سعید صالح
 وه‌زیری په‌روه‌ده
 ۹ی ۴ی ۲۰۲۳

2023/04/09

ناماده‌کاری لێزته‌ی بالایی نیشتمانی بۆ هه‌لسه‌نگاندنی نۆده‌وله‌تی "TIMSS" له‌ وه‌زاره‌تی په‌روه‌ده

781 123 comments 5 shares

Like Comment Share